

PSINA (14) *sb f*

sg [G psiny.] ◊ D psinie (1). ◊ I psiną [w tym zapis: -a (1)] (13). ◊ [V psino.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (cztery z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. [Hipokor. od „pies”; tu: do konia: Koń, się targając, po wodzie bobruje, warstą się na tę, na ów bok przewraca. Szubka na panu, koszula się macza. Pan zaś na konia: „Ciu, ciu, psino”, krzyczy. Otwin(?)*Erot* 79.]

2. *Bezwstydna kobieta* (1) : Sámá [Wenus] fie ni nacž nie godzi/ Poštáwá fwą ludzi zwodzi/
Ták rádžę miły Iuftinie/ Nie przyftaway ku tey pšinie/ Aby cie miáá z ołdowác [!]/ Twoię vrodę
zepfówác/ Pomniác ná ftáre przykłády/ Iákie o tę pániá zwády *BielKom* E6.

3. [Nieurodzajna rola: ábowiem gdy widzi fiodłáčzek/ iže Pan Bog dawa wzroft zbožu/ ktore s
pracą rozfiawał/ ifcie z wefelem ná to pogláda/ y Pánu Bogu od ktorego to idzie dzięki czyni/ ále
ná puftę pšiny nie rad zápržaga do robočiny *GilPos* 200v.]

4. W zwrocie: »zasłonić, (za)kryć (a. pokrywać), zatkać oczy psiną« = *być bezczelnym, nie odczu(wa)ć wstydu* [szyk zmienny] (8:4:1) (13) : (*did*) Ruben žáłwie czo fie ftało (-) Ach iakož to
nam przydzie/ pšiná oczy žakryć [!]
Gdy będziem na fropi płáč oycza fwego patrzyć *RejJóz* B2v, G8v, K5; *RejKup* x3; A ci z oną poštáwá práwie iáko wilcy/ Pšiná oczy zátkawšy/ liedžá milczác
wšyřcy. *RejWiz* 163v; *RejZwierz* 133; A zwłáčžá gdy ná nich [pierzwszych miejscach] nie bywamy
połádzeni od gořpodaržá/ tho ieft/ od Páná fwego: iedno iž fie do nich ćifniemy á fzukamy ich/ ták
iáko ono mowia/ zářłoniwšy pšiná oczy. *RejPos* 224; Szłá tedy tám řnadž oczy zářłoniwšy pšiná/
Nie z miłości lecž będąć tkniona tą nowiną. Iž ociec ma wielki řkarb y pieniędzy dofyć/ Owaby ná
nim mogłá iefžcze czo wyprořić. *HistLan* Dv; kthore [sumienie] ná fię áni przed Bogiem áni przed
ludźmi nic wřzetecznego nie cžuię/ á iářne oczy ma ná wřzytki řtrony/ á nigdziey ich pšiná nie
pokrywa. *RejZwierc* 114v, 38v, 59v, 96; A wřdy ci pogáncy w tym wřzytkim/ práwie pšiná řobie oczy
zářłoniwšy/ do fáme⁸⁰ řzábátu y tablic fie odžywáia *CzechRozm* 101v; [Záfyę gdy pochlebniká gdzie
po iákich řprávách pořłá/ zábacžyřšy on obietnic řwych/ ociętny/ iákoby pšiná oczy zářłoniwšy/
tám fię więc pořpoliće báwi/ gdzie karmiá dobrą cžuię/ wino dobre *LorichKosz* 41v (*Linde*); ktoby
juž tak pšiná oczy zakrył a na słowa nie dbał, [...] tedy tak ma być karan, jako zakazano *UstWojsk*
1559/86].

Cf [PIESACZEK], PIESECZEK, PIESIEK, PSIĄTKO, [PSIĘ], PSINKA